

Türkiye Cümhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cümhuriyetleri Birliği arasında 9 temmuz 1922 tarihli demiryolları mukavelesinin 16 ncı ve 12 nci maddelerini tadilen ve tefsiren 20 teşrinievvel 1936 tarihinde Moskovada aktedilen anlaşmanın tasdikına dair kanun

(*Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 14/V/1937 - Sayı : 3604*)

No.
3171

Kabul tarihi
7 - V - 1937

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Cümhuriyeti Hükûmetile Rusya Sosyalist Federatif Şûralar Cümhuriyeti Hükûmeti ve Ermenistan, Azerbaycan, Gürcistan Sovyet Sosyalist Cümhuriyetleri arasında 9 temmuz 1922 tarihinde Tifliste aktolunan demiryolları mukavelesinin 16 ncı ve 12 nci maddelerini tadilen ve tefsiren 20 ilk teşrin 1936 tarihinde Moskovada akid ve imza edilen anlaşma kabul ve tasdik edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanun hükümlerinin icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

11 mayıs 1937

ANLAŞMA

Türkiye Cümhuriyeti Reisi, ve Sovyet Sosyalist Cümhuriyetleri Birliği merkezî İcra komitesi, Türkiye Cümhuriyeti ile Sovyet Sosyalist Cümhuriyetleri Birliği arasındaki şimendifer münakalâtının ıslahı arzusu ile mütehasis olarak, 9 temmuz 1922 tarihinde Tiflis'te bir taraftan Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti diğer taraftan Rus Sovyetleri Federatif Sovyet Sosyalist Cümhuriyetile Ermenistan, Azerbaycan, Gürcistan Sovyet Sosyalist Cümhuriyetleri arasında aktolunan şimendiferler mukavelesinin 16 ncı ve 12 nci maddelerini tadil ve tefsir etmeğe karar vermişler ve bu babta murahasaları olmak üzere

Türkiye Cümhuriyeti Reisi:

Türkiye Cümhuriyetinin Moskova Büyük elçisi Zekâî Apaydın'ı;

Sovyet Sosyalist Cümhuriyetleri Birliği Merkezî İcra Komitesi:

Merkezî İcra Komitesi azasından Hariciye komiseri muavini B. S. Stomoniakoff'u;

tayin etmişler, ve müşarünileyh murahasalar, usulüne muvafık olan salâhiyetnamelerini teatiden sonra aşağıdaki maddeleri kararlaştırmışlardır:

Madde — 1

9 temmuz 1922 tarihli mukavelesinin 16 ncı maddesi aşağıdaki surette tesbit edilmiştir:

«Türkiye Cümhuriyeti arazisinde bir hudud şimendifer istasyonu inşa edilinceye kadar, Leninkan istasyonile Türkiye Cümhuriyeti ve Sovyet Sosyalist Cümhuriyetleri Birliği beynindeki Devlet hududu arasında kâin Sovyet Sosyalist Birliği şimendiferler kısmı üzerinde trenlerin seyrüsefer masrafları, bu trenler Türk şimendiferleri lokomotifleri tarafından cer edildiği müddetçe, Maveraı Kafkas şimendiferleri tarafından Türk demiryollarına tesviye edilecektir.

Masarif maddeleri ve bunların tesbiti usulü Maverayı Kafkas ve Erzurum - Kars Demiryollarınca müştereken tesbit olunacaktır. Yolun tamiri ve bakımı ve yukarıda mezkûr şimendiferler kısmı üzerindeki telgraf ve telefon hatlarının bakımı Maverayı Kafkas şimendiferleri vasıtasile ve bu şimendiferler hesabına icra edilecektir.

Yukarıda mezkûr şimendiferler kısmı üzerindeki yolcu, bağaj ve eşya nakliye ücretleriyle bunlara aid müteferri harçlar işbu mukavelenin 7 nci maddesinin 1 nci fıkrasına tevfikân hesab edilecek ve Maverayı Kafkas şimendiferleri müdüriyeti hesabına geçirilecektir.»

Madde — 2

9 temmuz 1922 tarihli mukavelenin 12 nci maddesi aşağıdaki surette tefsir edilmiştir:

«Seri iade usulüne tâbi hususî vagonlar ve sarnıçlı vagonlara gelince, iade müddetleri, istimal ücreti, ve tayin edilen müddetler zarfında iade vaki olmadığı takdirde, bu istimal ücretinden maada tediye edilecek tazminat iki memleket şimendifer idareleri arasında müştereken anlaşma suretile tesbit olunacaktır.

İade on günlük bir müddet zarfında vaki olmadığı takdirde, vagon kaybolmuş addedilir ve vagon sahibi olan şimendifer idaresine, vagonun istimal ücretinden ve yukarıda mevzubahs on günlük teahhur tazminatından maada, derha' aynı cinste, aynı halde ve aynı suretle mücehhez diğer bir vagon verilir.»

Madde — 3

İşbu anlaşma tasdik edilecektir. Tasdiknameler mümkün olan en kısa müddet zarfında Ankarada teati edilecektir.

Madde — 4

İşbu anlaşma, tasdiknamelerin teatisini müteakıb, meriyete girecektir. Bu anlaşma 9 temmuz 1922 tarihli mukavele müddetince meri olacaktır.

Şurası mukarrerdir ki, işbu anlaşma 9 temmuz 1922 mukavelesi Âkidlerine, bu anlaşmanın meriyete girdiği tarihten evvelki hâdiseler için bir taahhüd tahmil etmeyecektir.

Tasdikân hilmakal yukarıda mezkûr murahhaslar işbu anlaşmayı imza ve mühürleriyle tahtim eylemişlerdir.

Moskovada iki nüsha olarak 20 teşrinievvel 1936 tarihinde tanzim edilmiştir.

Z. Apaydın

B. Stomoniakoff

<i>Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	7 - V - 1937 ve 1/693
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhur Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	11 - V - 1937 ve 1/357
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları</i>	:	Cild Sayfa
	:	16 86
	:	17 134,160:161
	:	18 41,41,45:48